

Datum: 7 juni 2022

Aan: College van B&W, rekeningencommissie

Afschrift: Directeurenberaad, Controllersberaad

Van: Sigrid ten Heuvel

Onderwerp: Meicirculaire 2022 gemeentefonds – jaarschijf 2022

In deze memo worden de resultaten van jaarschijf 2022 uit de meicirculaire 2022 toegelicht. De jaren 2023 e.v. volgen in een separate memo aangezien het gaat om een bijzonder complexe circulaire omdat hierin de herverdeeleffecten van de herijking van het gemeentefonds en de (vele) gevolgen uit het regeerakkoord zijn opgenomen.

Resultaat 2022

De doorrekening van de meicirculaire 2022 levert het volgende positieve resultaat op voor 2022:

Omschrijving (x 1.000 euro)	2022
Stand gemeentefonds meicirculaire 2022	442.486
Stand gemeentefonds decembercirculaire 2021	413.829
Bruto mutatie	28.657
Taakmutaties meicirculaire 2022	-17.689
Resultaat meicirculaire 2022	10.968

Het positieve resultaat voor 2022 ontstaat doordat het accres aanzienlijk hoger is dan was opgenomen in de Maartbrief 2022. De gemeente gaat trap-op met de extra rijksuitgaven uit de Voorjaarsnota voor o.a. de koppeling met de AOW aan de verhoging van het minimumloon en het herstel van de belasting in box 3. Overigens moet hierbij wel de kanttekening worden geplaatst dat in eerdere jaren veelal sprake was van een flinke onderuitputting bij het rijk omdat zij niet alle investeringen en uitgaven konden doen. Dat betekent voor 2022 een reëel risico dat in de septembercirculaire 2022 het accres neerwaarts wordt bijgesteld.

Daarnaast is sprake van een hogere loon- en prijsontwikkeling dan waarmee was gerekend in de vorige circulaire. Deze wordt veroorzaakt door de gestegen lonen en prijzen door o.a. de oorlog in de

Oekraïne. Binnen de gemeente wordt nu nader onderzocht welke gevolgen deze hebben voor de programma-onderdelen. Voorzichtigheidshalve is daarom dit deel van het accres van 5,2 miljoen euro toegevoegd aan de stelpost voor loon- en prijscompensatie zodat deze ingezet kan worden op de nadelige gevolgen.

Ook is sprake van een positieve bijstelling van het beschikbare bedrag onder het plafond voor het BTW-compensatiefonds. Over 2021 is door de gemeenten gezamenlijk minder gedeclareerd dan beschikbaar was in het fonds. In de septembercirculaire 2022 volgt de definitieve afrekening op basis van de uitkering van de compensabele BTW in juni aan de gemeenten.

Verwerking middelenkader

Op 31 januari 2022 is door de raad ingestemd met een geactualiseerde Financiële verordening waarin ten aanzien van de uitkomsten van de circulaire is opgenomen dat de financiële effecten voor het lopende jaar worden door het college verwerkt in de lopende begroting en zo mogelijk meegenomen in de tussenrapportages aan de raad. Hieruit voortkomend wordt het resultaat voor 2022, inclusief de taakmutaties, verwerkt in de Tussenrapportage 2022.

Verder is opgenomen in de Financiële verordening dat de raad tijdig wordt geïnformeerd over de uitkomsten van circulaire. Dat gebeurt door middel van deze memo.

Taakmutaties

In het resultaat zijn opgenomen de nieuwe taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen alsook de nodige mutaties op bestaande uitkeringen. In de onderstaande tabel zijn deze voor 2022 opgenomen:

Omschrijving (x 1.000 euro)	2022
<i><u>Nieuwe taakmutaties en uitkeringen:</u></i>	
Energietoelage lage inkomens	10.000
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	873
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	1.458
Extra capaciteit boa's	58
<i><u>Mutatie bestaande taakmutaties en uitkeringen:</u></i>	
Jeugdhulp: subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale zorg	-101
Toezicht en handhaving voor EBBD III	12
Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg	-22
Voogdij 18+	383
Inburgering	46
Participatie	929
Beschermd wonen	1.563
Crisisdienstverlening	1.339
Maatschappelijke opvang	-88

Vrouwenopvang (kind- en gezinsbescherming)	649
Gezond in de stad	87
Bodembescherming	400
Einde lening inburgeringsplichtig	32
Uitstapprogramma prostituees	37
Veilige steden	30
Handhaven quarantaineplicht	3
Totaal	17.689

Toelichting op de nieuwe uitkeringen:

- Energietoeslag: In totaal is 854 miljoen euro beschikbaar gesteld aan gemeenten om huishoudens met een laag inkomen een eenmalige energietoeslag te betalen.
- Uitvoeringskosten klimaatakkoord: in 2022 ontvangen de gemeenten in totaal 112,5 miljoen euro. Over de overige middelen die in het regeerakkoord zijn opgenomen, wordt nog overleg gevoerd tussen VNG, IPO en het rijk. Mogelijk worden deze middelen deels niet als taakmutatie aan het programma ter beschikking worden gesteld omdat vanuit de algemene middelen eerder al voldoende middelen ter beschikking zijn gesteld. Dit wordt nader uitgezocht.
- Brede aanpak dak- en thuisloosheid: voor 2022 ontvangen de centrumgemeenten in totaal bijna 62 miljoen euro voor het voorkomen van dakloosheid en de afbouw van maatschappelijke opvang en het realiseren voor woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigende) dakloosheid. Over de structurele bijdrage voor 2023 wordt nog overleg gevoerd.
- Extra capaciteit boa's: naar aanleiding van de motie Hermans is 200 miljoen euro vrijgemaakt voor handhaving en veiligheid. In de circulaire wordt in totaal 13 miljoen euro vrijgemaakt voor de capaciteit van boa's in de openbare ruimte. Overigens zijn al de nodige algemene middelen ingezet op veiligheid en handhaving. Mogelijk dat deze uitvoeringskosten daarom beschikbaar blijven voor algemene dekking.

Toelichting bestaande uitkeringen:

- Subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg: Deze subsidieregeling wordt verlengd terwijl deze zou eindigen per eind 2021. De middelen waren al teruggestort in het gemeentefonds.
- Toezicht en handhaving EPBD III: De algemene uitkering is verhoogd vanwege de 2^e herziening van de Europese richtlijn voor de energieprestatie van gebouwen.
- Prenataal huisbezoek: De nieuwe wet treedt niet in werking per 1 januari 2022 maar pas per 1 juli 2022. De benodigde middelen over het 1^e halfjaar van 2022 worden daarom teruggeboekt.
- Inburgering: voor 2022 worden middelen toegevoegd voor de leerbaarheidstoets.
- Vrouwenopvang: in 2022 wordt in totaal 21 miljoen euro toegevoegd in het kader van kind- en gezinsbescherming.
- Crisisdienstverlening: de aanpak jeugdwerkloosheid, als onderdeel van de crisisdienstverlening, worden met een jaar verlengd.
- Gezond in de stad: de beschikbare middelen worden met in totaal 4,6 miljoen euro verhoogd.
- Bodembescherming: de decentralisatie-uitkering van 2021 wordt gecontinueerd.

- Einde lening inburgeringsplichting: net als in 2021 ontvangen gemeenten nu ook voor 2022 deze vergoeding om inburgeraars die nog steeds inburgeringsplichtig zijn, te kunnen begeleiden binnen het nieuwe inburgeringsstelsel. Er volgen nog vergoedingen voor de periode tot en met 2026.
- Uitstapprogramma prostituees: de al beschikbare middelen worden opgehoogd met eenmalig 1 miljoen euro.
- Veilige steden: net als in vorige jaren ontvangt de gemeente ook voor 2022 middelen voor het programma dat als doel heeft de sociale veiligheid van vrouwen in de publieke ruimte.
- Handhaving quarantaine: de gemeente ontvangt een vergoeding voor deze taak die is ontstaan door Covid.

De toevoegingen aan Voogdij 18+, participatie, beschermd wonen en maatschappelijke opvang betreffen de loon- en prijsbijstelling voor 2022 alsook volume-mutaties.

Overig nieuws

In de circulaire staan verder nog actualiteiten vermeld over:

Compensatie gevolgen corona:

In deze circulaire worden een tweetal compensatie voor corona aangekondigd die later in 2022 zullen worden uitgekeerd, zijnde:

- *Meerkosten zorg*: in totaal is een raming van 73 miljoen euro vermeld voor de meerkosten in 2022 voor de wmo en jeugd.
- *Inkomstenderving 2021*: net als over 2020 ontvangt de gemeente een compensatie voor de inkomstenderving (o.a. parkeerinkomsten, leges burgerzaken, marktgelden) over 2021. De omvang wordt vastgesteld op basis van de Gemeenterekening 2021.

Vergoeding opvang ontheemden Oekraïne:

Er zijn meerdere regelingen in de maak:

- *Opvangplekken*: het rijk heeft een specifieke uitkering op basis van normbedragen opgesteld.
- *Onderwijshuisvesting*: voor het realiseren van onderwijsplekken worden gemeenten achteraf gecompenseerd door het ministerie van OCW.
- *Leerlingenvervoer*: gemeenten ontvangen een eenmalige decentralisatie-uitkering ter vergoeding van de gemaakte kosten.
- *Zorg*: in de decembercirculaire 2022 zal de vergoeding aan gemeenten zijn opgenomen voor gemaakt kosten voor jeugdzorg, rijksvaccinatieprogramma en prenataal huisbezoek.